ara Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus

ARA ja KORJAUSAVUSTUKSET

04.10.2016/Hanna Koskela, ARA

HE uudeksi korjausavustuslaiksi

- Valmistelussa laki asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista, voimaan 1.1.2017 (Aikataulu: lausuntokierros päättyi 20.5., HE 15.9., voimaan 1.1.2017)
- HE:n mukaan avustetaan:
  1) Hissin jälkiasentamista ja liikkumisesteenpoistamista, enint. 45 %
  2) Iäkkään ja vammaisen henkilön asunnon korjaamista enint. 50/70 % (erityisestä syystä korkeampi avustus)
     - Omakotitaloissa (kiinteistöissä) avustus voi kohdistua koko rakennukseen
     - Asunto-osakeyhtiössä avustus korjauksiin, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan ovat asunnossa asuvan vastuulla (yleensä asunnon sisäpuoliset esteettömyyskorjaukset)
  - Lisätietoja: www.ara.fi, www.vtkl.fi, www.hissiin.fi

- Parannetaan iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia kotona asumiseen
- Edistetään asuinrakennuskannan esteettömyyttä
- Valtionapuviranomainen ARA
- Sähköinen avustustenkäsittelyjärjestelmä ARKEA

KEA-AVUSTUKSEN MÄÄRÄRAHAT 2014-2017, M€

(ARAn myöntämät kursiivilla)

		2014	2015	2016	2017 tae (kaikki ARA)
Korjaus-avustukset	Vanh/vamm	13+10	15	7	
	Suun.korj*.	1,5	1	0,5	-
	Uudet hissit	*20*	*20*	*14+10*	
	Esteett.	*2*	*2*	*1,5*	
	TH	*1,5*	-	-	-
Energia-avustukset	Muu (taloyhtiöt ym.)	-	-	-	-
	Pientalo	2	2	2	-
	Uusiutuva	-	-	-	-
YHTEENSÄ		43+10=53	40	25+10	35

Vuosina 2014-2016 vain kuntotutkimusavustus kosteusvaurioituneeseen, terveyshaittaa aiheuttavaan rakennukseen

NYKYTILANNE

- ARA on toiminut valtionapuviranomaisena hissi- ja esteettömyysavustuksissa

- Kunnat ovat toimineet valtionapuviranomaisena (v. 2014-2016) vanhusten- ja vammaisten asuntojen korjausavustuksissa, suunnitelmallisen korjaustoiminnan avustamisessa sekä pientalojen harkinnanvaraisessa energia-avustuksessa

- Valtionapuviranomaisena kunta on vastannut mm. neuvonnasta, hakuilmoituksista, hakemusten vastaanotosta, päätöksen teosta, maksatuksesta

Vanhusten- ja vammaisten asuntojen korjausavustusprosessin vuosiaikataulu nyt

- Eduskunta hyväksyy talousarvion kyseiselle vuodelle
- Määrärahan suuruus vanhusten- ja vammaisten asuntojen korjaamisen avustamiseen:
  - vuonna 2016 valtuus 7 M€
- ARA antaa ohjeensa ja määrittelee vuosittaisen hakuajan/kuntien myöntämät avustuksen (vuonna 2016 hakuaika päättyi 24.3.2016)
- Kunta julisti hakuajan ja hakemukset jätetään kuntaan
- ARAn kirje kunnille vuoden määrärahan käytöstä ja määrärahatarveilmoitusten jättäminen
- ARAn johtokunta vahvistaa avustusten jaon pääperiaatteet, jonka jälkeen kunnille jaettiin määrärahat käytettävissä olevien valtuuksien perusteella
- Kunnat tekevät saadun määrärahan rajoissa avustuspäätökset 31.12.2016 mennessä
- Avustusten maksamista varten kunta tekee ns.rahatilauksen ARAlle (jatkuu vuoden 2018 loppuun asti)

Valtionapuviranomaiset 31.12.2016 loppuun

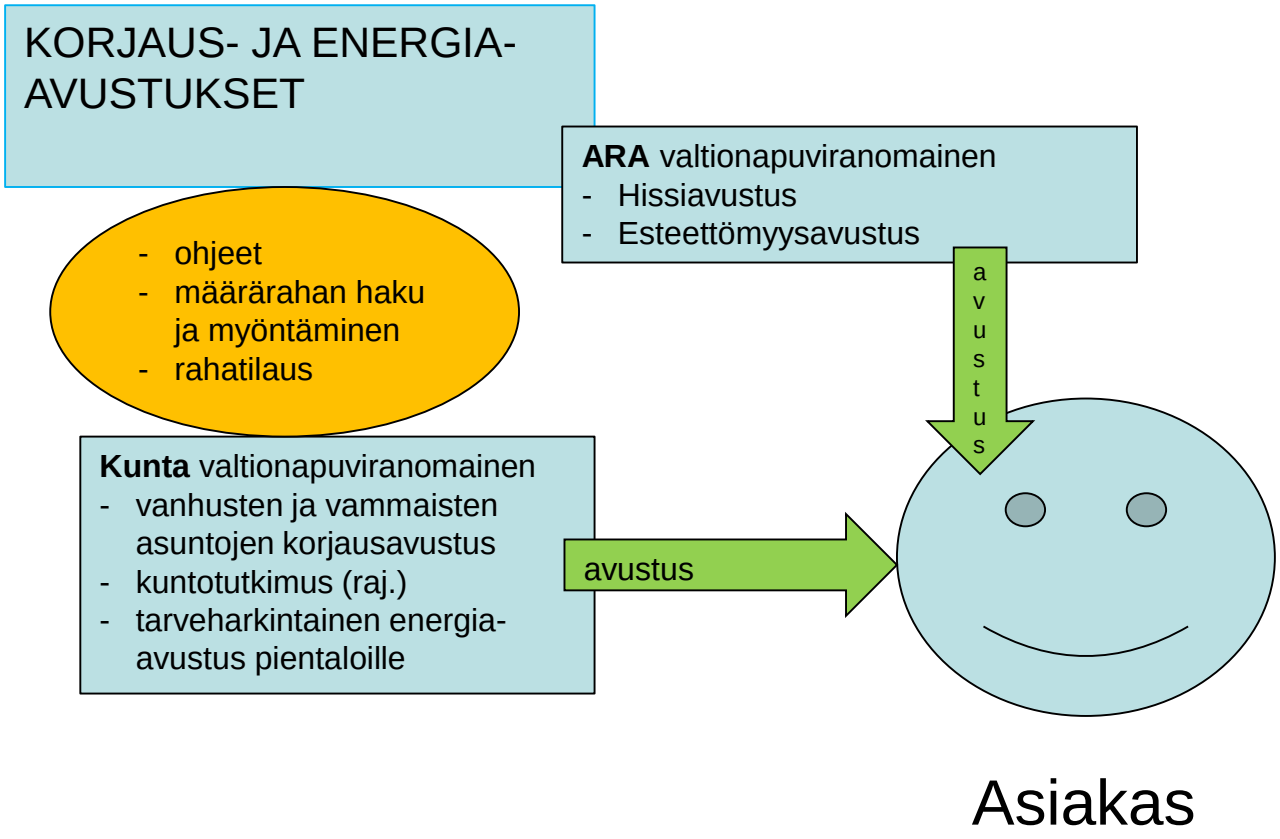

Valtionapuviranomaiset 1.1.2017

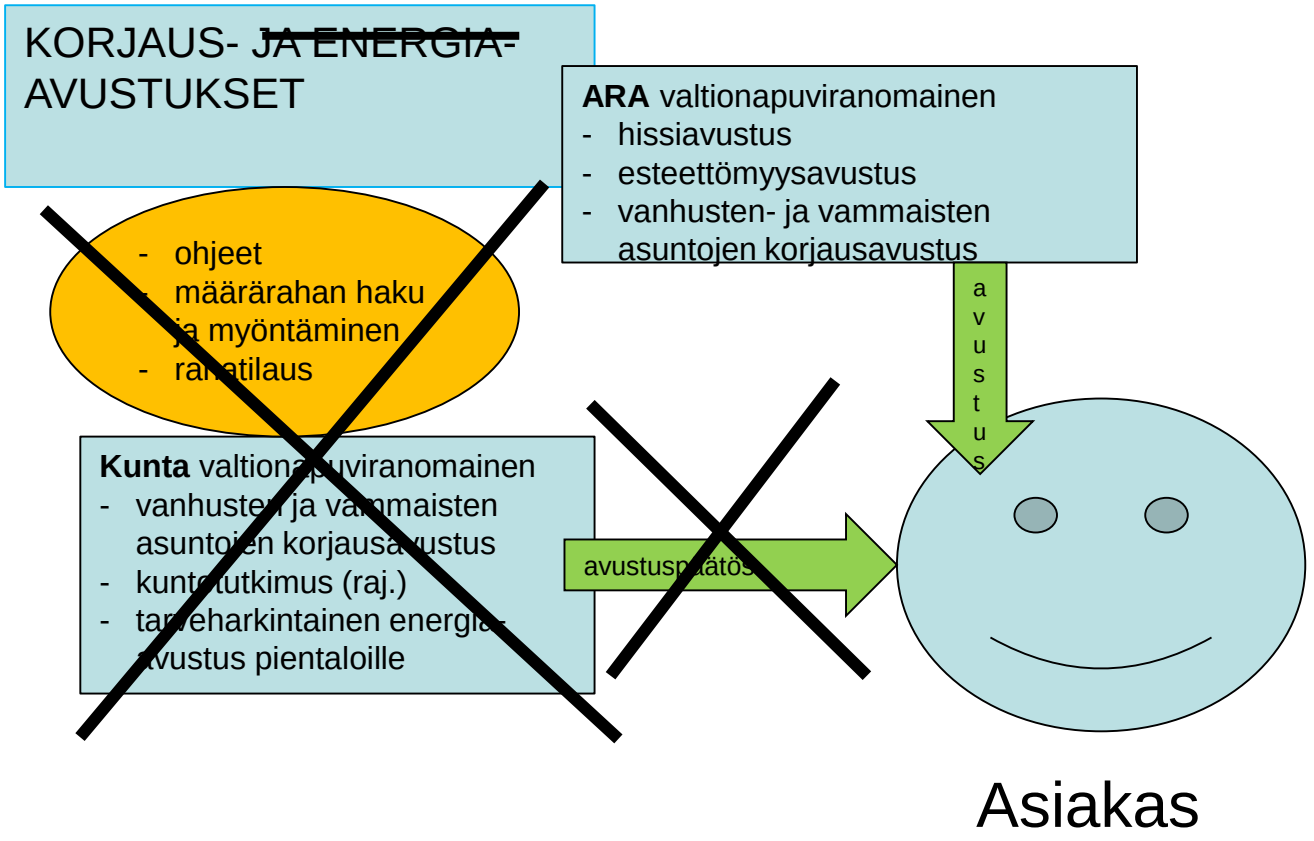

Vanhusten ja vammaisten korjausavustusten keskittäminen ARAan

- Vanhusten ja vammaisten korjausavustukset on ARAn nykyisin myöntämistä tuista poikkeava avustusmuoto
- Hakijat yksityishenkilöitä yhteisöjen sijaan, vanhuksia ja vammaisia sekä heidän omaisiaan
- Avustusmuoto on volyymiltaan suuri, noin 3 500 myönnettyä avustusta vuosittain
- Hakemusten käsittely tulee sisältymään paljon neuvontaa, ohjausta ja asiakaspalvelua
- Virastoon on rakenteilla sähköinen tukien haku- ja käsittelyjärjestelmä, mutta koska hakijoista suurin osa on iäkkäitä kotitalouksia ja paperilla toimitettujen hakemusten osuus tulee olemaan suuri

ARAn arvio korjausavustusten lisätyötarpeesta:
Kohtuudella selvitään 350 000 € lisäyksellä toimintamenomäärärahaan

- hakuilmoituksen tekeminen, hakumahdollisuudesta ja hakuajoista tiedottaminen
- avustuksiin liittyvä neuvonta (2 htv)
- hakemusten vastaanottaminen ja käsittely, mukaan lukien tarvittavien tietojen pyytäminen muilta viranomaisilta (1 htv)
- päätöksenteko avustuksen myöntämisestä (2 htv)
- avustuksensaajan maksukuittien vastaanottaminen ja avustuksen maksaminen (1/2 htv)
- avustusehtojen toteutumisen seuranta, valvonta, tarvittaessa tarkastusten tekemistä
- arkistointi (1/2 htv)
- ARA käsittelee vanhan lain mukaisia kuntien maksatuksia (ns.rahatilauksia) vuoden 2018 loppuun asti

	NEUVONTA	HAKU	PÄÄTÖS	MAKSATUS	ARKISTOINTI
+	**40** asiakasta päivässä	**400** hakemusta vuodessa	**2 000** päätöstä vuodessa	**4 000** maksatusta vuodessa	**4 000** asiakirjaa vuodessa
Muu tarve:	+ 2 htv	+ 1 htv	+ 2 htv	+ 0,5 htv	+ 0,5 htv

- *Määräraha hallinnointi*
- *Päivitykset*
- *Valvonta*
- *Kehittäminen*
- *Verkostot*
- *Muutoksen-haku*
- *Insinööri*

- *Asiakyselyt*
  - *S-posti*
  - *Puhelin*
- *Koulutus*
- *Viestintä*
- *Verkostot*
  - *VTKL*
- *Ohjeet*

- *Hakuilmoitus*
  - *Jatkuva haku*
- *Kirjaaminen*
- *Vastaanotto*

- *Täydennys-pyynnöt*
- *Liitetiedot*
- *Harkinta*
- *Määräraha*

- *Valmiusaste*

Substanssiosaaminen

Jaettu osaaminen

Kuntien maksatukset vuoteen 2018 saakka

Hyvä keskitetty korjausavustusten päätöksenteko säästää kuntien menoja – mutta ARA tarvitsee pienen lisäyksen toimintamenomäärärahaan

- ARAn tavoitteena on tehokas ja viiveetön käsittely ja korjausavustusten käsittelyajasta ARA antaa palvelulupauksen

- korjausavustusten käsittelyyn tarvitaan ARAssa vähintään 5 htv:n lisäresurssi. Lisäksi rakennettavasta tietojärjestelmästä aiheutuu käyttö- ja kehityskuluja

- Kuntaliiton asiantuntija-arvio kunnille avustusten käsittelystä nykyisin aiheutuvista kustannuksista on 3,5-4 M€/ vuosi

- Kun valtionapuviranomaisen tehtävät siirretään ARA:lle lukuun ottamatta tarvittaessa tehtäviä avustuskohteen tarkastuksia, voidaan arvioida, että kunnille ei jatkossa aiheudu avustuksista vähäistä suurempia kustannuksia. Nettosäästö julkiselle taloudelle olisi siten Kuntaliiton asiantuntija-arvion perusteella arvioituna hieman alle 3,5-4 M€/v, kun huomioidaan kunnille tarkastustehtävästä aiheutuvat kustannukset